

Sygn. akt IV KK 395/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

SSA del. do SN Mariusz Młoczkowski

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jacka Radoniewicza
w sprawie **M. S.**

skazanego z art. 158 § 1 k.k. w zw. z art. 57a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 7 kwietnia 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 21 kwietnia 2015 r.

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 6 maja 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie utrzymującym w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w K. z dnia 6 maja 2014 r. w części
dotyczącej M. S. i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w K.
do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 6 maja 2014 r. (sygn. II K .../13/K) M. S. został uznany winnym czynu z art. 158 § 1 k.k. z zw. z art. 57a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 21 kwietnia 2015 r. (sygn. akt IV Ka .../15) utrzymano zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w mocy, oddalając wniesioną apelację.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł obrońca M. S., zarzucając przedmiotowemu rozstrzygnięciu:

- 1) rażące naruszenie art 6 k.p.k. w zw. z art. 78 § 1 k.p.k. w zw. z art 440 k.p.k., polegające na nierzetelnej kontroli odwoławczej i pominięciu przez Sąd Okręgowy naruszenia prawa do obrony, którego dopuścił się sąd pierwszej instancji, polegającego na nierozpoznaniu wniosku oskarżonego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, a w konsekwencji nie wyznaczenie obrońcy z urzędu, co pozbawiło oskarżonego możliwości obrony, poprzez korzystanie z pomocy obrońcy, w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji oraz przed sądem odwoławczym, co mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku,
- 2) rażące naruszenie art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art 440 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na nierzetelnej kontroli odwoławczej i pominięciu przez Sąd Okręgowy zatarcia z mocy prawa wcześniejszego prawomocnego skazania M. S. wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 11 grudnia 2009 r., sygn. akt II K .../09/K za występki z art. 158 § 1 k.k., zaistniałego w dacie wyrokowania przez Sąd I instancji oraz przez Sąd odwoławczy w niniejszej sprawie, uniemożliwiającego przyjęcie, jako okoliczności obciążającej, faktu popełnienia tamtego przestępstwa podobnego, co mogło mieć istotny wpływ na treść wyroku.

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w K. i przekazanie sprawy temu ostatniemu sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na powyższą kasację Prokurator Prokuratury Okręgowej w K. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. W zakresie pierwszego z zarzutów, Prokurator przyznał rację skarżącemu, co do faktycznego pominięcia

wniosku oskarżonego o wyznaczenie obrońcy z urzędu, lecz zakwestionował istotność wpływu tego uchybienia na treść orzeczenia.

W kolejnym piśmie procesowym obrońca skazanego przedstawił swoje stanowisko z odniesieniem się do argumentów zawartych w prokuratorskiej odpowiedzi na kasację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zasadny okazał się zarzut nierzetelnej kontroli odwoławczej w postaci pominięcia przez Sąd Okręgowy w K. faktu zatarcia skazania M. S. wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 11 grudnia 2009 r., sygn. akt II K .../09/K za występki z art. 158 § 1 k.k. Jak wynika z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, do zatarcia tego skazania doszło już w dniu 20 lipca 2013 r., a więc prawie 10 miesięcy przed wydaniem wyroku Sądu I instancji w sprawie będącej przedmiotem postępowania przed Sądem Najwyższym. Faktu tego jednak Sąd I instancji nie dostrzegł, traktując owo wcześniejsze skazanie za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. jako istotną okoliczność obciążającą w zakresie wymiaru kary (por. s. 13 uzasadnienia Sądu I instancji). Nieuwzględnienie zatarcia skazania było także powodem, dla którego Sąd I instancji uznał, że M. S. popełnił nowe przestępstwo w okresie próby związanej z warunkowym zawieszeniem wykonania kary pozbawienia wolności, co zdaniem Sądu wykluczało ponowne zastosowanie tego środka probacyjnego (por. s. 15 uzasadnienia wyroku Sądu I instancji).

Sąd odwoławczy rozważając podniesiony w apelacji zarzut niewspółmierności kary orzeczonej wobec M. S. również odwołał się do faktu wcześniejszego skazania tego oskarżonego za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. oraz popełnienia nowego przestępstwa w okresie próby. Był to główny powód, dla którego Sąd odwoławczy wykluczył możliwość zastosowania środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Nie ulega wątpliwości, że odwoływanie się przez Sąd II instancji rozpoznający apelację oskarżonego, do faktu wcześniejszego skazania, które uległo zatarciu z mocy prawa, narusza standard kontroli odwoławczej wynikający także z treści art. 440 k.p.k. Jednocześnie analiza uzasadnienia wyroków zarówno Sądu I instancji, jak i Sądu II instancji w zakresie wymiaru kary prowadzi do wniosku, iż błąd ten mógł mieć istotne znaczenie dla treści wyroku Sądu

odwoławczego, skoro uprzednia karalność M. S. za przestępstwo z art. 158 § 1 k.k. oraz popełnienie nowego przestępstwa „w okresie próby” była dla tego Sądu istotnym argumentem przeciwko stosowaniu środka probacyjnego.

Zasadność podniesionego w kasacji zarzutu dotyczącego niewłaściwej kontroli odwoławczej w zakresie wymiaru kary, przesądziła o konieczności uchylenia wyroku Sądu II instancji w zaskarżonym zakresie i skierowaniu sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Ponownie badając apelację oskarżonego M. S., Sąd zobligowany będzie do uwzględnienia faktu zatarcia skazania tego oskarżonego za występki z art. 158 § 1 k.k. wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 11 grudnia 2009 r., sygn. akt II K .../09/K. Równocześnie będzie także przedmiotem oceny Sądu odwoławczego, w perspektywie art. 440 k.p.k., podniesiona w kasacji okoliczność nierozpoznania wniosku oskarżonego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, co mogło mieć znaczenie dla zachowania standardu obrony.

Mając na względzie powyższe okoliczności, należało orzec jak w sentencji.

EB